

PROGRAM ZA POVEĆANJE KONKURENTNOSTI MSP

Podržavamo MSP u Srbiji

O PROGRAMU

Program za povećanje konkurentnosti malih i srednjih preduzeća koji je razvila Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD), kombinuje pristup finansijskim sredstvima, grant podsticaje i besplatnu tehničku pomoć kako bi mala i srednja preduzeća povećala prodajne kapacitete, znanje i iskustvo. Grant podsticaj i tehnička pomoć se finansiraju kroz sredstva iz Programa za pretpristupnu pomoć (IPA) Evropske unije (EU) u Srbiji. Program ima za cilj da poveća konkurentnost malih i srednjih preduzeća u Srbiji. Kroz ciljane i grantovima podržane investicije, mala i srednja preduzeća mogu poboljšati svoju konkurentnu poziciju i trgovinsku razmenu kako unutar regije, tako i sa zemljama EU.

Tehnička pomoć je sastavni deo programa i olakšava malim i srednjim preduzećima u određivanju prioriteta investicija s ciljem usklađivanja s EU direktivama.

Grant u iznosu od 15%, koji se finansira putem EU IPA, pomaže malim i srednjim preduzećima da odaberu ciljane investicije koje bi poboljšale njihovu konkurentnost.

Članstvo u EU podrazumeva mnoštvo mogućnosti za mala i srednja preduzeća u zemljama Zapadnog Balkana, uključujući i Srbiju. Međutim, usvajanje principa EU podrazumeva značajne izmene propisa, zbog čega će usklađenost sa novim standardima za preduzeća predstavljati investicioni teret. Program za povećanje konkurentnosti malih i srednjih preduzeća razvijen je kako bi pomogao malim i srednjim preduzećima u privatnom vlasništvu da se usklade sa novim propisima i da razumeju zahtve za unapređenjem u oblasti zaštite životne sredine, zdravlja i sigurnosti na radu, kao i kvaliteta i sigurnosti proizvoda.

Ovaj novi program nudi kredite koje daje EBRD kroz lokalne partnerske banke, u kombinaciji sa 15% grantom koji se finansira putem EU IPA fondova. Program je upotpunjen sa tehničkom podrškom kako bi se malim i srednjim preduzećima pomoglo da optimizuju svoje investicione zahteve i da se uskladili sa prioritarnim EU direktivama. EU direktive se, na prvi pogled, mogu učiniti zastrašujućim. Iako često i jednostavno rešenje može ispuniti zahtev, ponekad je potreban kompleksniji pristup. Komponenta tehničke pomoći u okviru ovog programa je posebno osmišljena da odgovori na taj izazov.

KOJI KREDITI SU DOSTUPNI?

Projekti se mogu financirati putem jednog ili nekoliko kredita ukupne vrednosti do milion evra po kompaniji ili grupi kompanija.

Investicioni projekti trebaju da poboljšaju konkurentnost kompanije na bilo kom tržištu, kao i da se postigne usklađenost sa jednom ili više EU direktiva u području zaštite životne sredine, energetske efikasnosti, bezbednosti radnika, kao i kvaliteta i sigurnosti proizvoda. Međunarodni tim stručnjaka će proceniti Vaš projekat i, ukoliko to želite, savetovati Vas o adekvatnoj ili alternativnoj strukturi projekta kako biste postigli svoj željeni cilj.

ZAŠTO BISTE ZA SVOJU INVESTICIJU TREBALI RAZMOTRITI PROGRAM ZA POVEĆANJE KONKURENTNOSTI MALIH I SREDNJIH PREDUZEĆA:

GRANT – Nakon uspješne verifikacije Vašeg investicionog projekta, ostvarujete pravo na podsticaj u vidu povraćaja novca u iznosu od 15%, što predstavlja dobar način da se smanje troškovi finansiranja Vaše investicije. Podsticaj u vidu povraćaja novca finansira se putem nacionalnih EU IPA fondova.

JEDNOSTAVNI KRITERIJUMI – Krediti i grantovi u okviru Programa za povećanje konkurentnosti malih i srednjih preduzeća dostupni su za bilo koju investiciju koja Vašoj kompaniji pomaže da se usvoji strožije EU direktive, povećavajući tako Vaš tržišni potencijal i Vašu profitabilnost.

DOPRINOS ŠIRENJU IZVOZNOG POSLOVANJA, KAO I TRŽIŠTA U VAŠOJ ZEMLJI – Sve podobne investicije povećavaju kvalitet proizvoda. To bi Vam omogućilo da povećate izvoz u Evropu, dok će bolji kvalitet proizvoda isto tako biti dostupan i Vašim domaćim kupcima, povećavajući Vašu konkurentsku poziciju u zemlji i u inostranstvu.

VEĆA DOBIT – praktično sve podobne investicije mogu doprineti da se smanji potrošnja energije i resursa, snižavajući Vaše troškove i povećavajući konkurentsku prednost, kao i Vašu profitabilnost.

DOPRINOS ZELENOJ EKONOMIJI – praktično sve podobne investicije smanjuju zagađivače poput emisija gasova koji izazivaju efekat staklene bašte.

BESPLATNA STRUČNA PODRŠKA – Jednostavna procedura, u kombinaciji sa besplatnim tehničkim savetima koje daju međunarodni tim stručnjaka (projektni konsultant ili "PK"), pomažu Vam da otvorite put ka novim tržištima.

USPEŠNA PRIČA

Kompanija koja se bavi proizvodnjom drvenog nameštaja, sečenjem i obradom ivica investirala je u opremu za obradu drveta.

Investicija u:

- HOLZ-HER Pila pod pritiskom Tectra 6120 Power
- HOLZ-HER 7125 Mašinski centar, boja crna
- PRO-MASTER 7125, boja crna

Investicija i grant:

Ukupna investicija: 156.000 EUR

Kredit: 140.000 EUR

Grant (15%): 21.000 EUR

Usklađeno sa sledećim EU direktivama:

- Direktiva 2014/35/EU
- Direktiva 2006/42/EZ
- Direktiva 95/16/EZ (preinačena)
- Direktiva 2014/30/EU (preinačena)
- Direktiva 2009/125 (preinačena)

KO SE MOŽE PRIJAVITI?

U okviru Programa za povećanje konkurentnosti malih i srednjih preduzeća mogu se prijaviti sledeće kompanije:

- mala i srednja preduzeća, kompanije, firme, samostalni preduzetnici ili druga pravna lica, kao i pojedinci registrovani kao privrednici ili angažovani na privrednim aktivnostima, u skladu sa zakonima Repulike Srbije;
- kompanije koje posluju prvenstveno u Srbiji;
- kompanije koje zapošljavaju manje od 250 radnika i čiji godišnji promet NE prelazi iznos od 50 miliona eura (ili ekvivalent) i/ili godišnji bilans stanja NE prelazi 43 miliona evra (ili ekvivalent);
- kompanije koje su u privatnom vlasništvu;
- kandidat koji je dobio sva neophodna odobrenja i dozvole te na druge načine poštuje zakonodavstvo Republike Srbije u pogledu zaštite životne sredine, socijalnih i zdravstvenih pitanja i bezbednost radnika;
- kandidat koji NIJE na EBRD-ovoj listi lica ili subjekata koji nisu pogodni za dodeljivanje ugovora finansiranog od strane EBRD-a ili za finansiranje od strane EBRD-a.
- Za kredit i grant iz Programa za povećanje konkurentnosti malih i srednjih preduzeća NE MOGU se prijaviti sledeće kompanije, lica ili subjekti:
 - kompanije i poslovi koji se odnose na proizvodnju i/ili trgovinu naoružanjem ili vojnom opremom;
 - finansijske institucije ili kompanije za pružanje finansijskih usluga ili osiguravajuće kuće;
 - kompanije i poslovi koji se odnose proizvodnjom ili prodajom duvana ili žestokih pića;
 - kockarnice ili drugi objekti za igre na sreću;
 - kompanije i poslovi koji se odnose špekulativnim investicijama u imovinu ili valute ili bilo kojom drugom špekulativnim aktivnostima;
 - bilo koje aktivnosti koje se pojavljuju na EBRD-ovoj Listi isključenih strana u pogledu zaštite životne sredine i socijalnih pitanja.

USPEŠNA PRIČA

Mlekara koja je investirala u opremu za proizvodnju sira i jogurta, hladnjaču i novi bojler.

Investicija u:

- Opremu za proizvodnju sira,
- Laktofriz i
- Bojler za toplu vodu

Investicija i grant:

Ukupna investicija: 148.500 EUR

Kredit: 148.500 EUR

Grant (15%): 22.275 EUR

Usklađeno sa sledećim EU direktivama:

- Direktiva 2014/35/EU
- Direktiva 2006/42/EZ (preinačena)
- Direktiva 2014/30/EU
- Direktiva 2001/81/EZ
- Direktiva 2010/75/EU

KOJE PROJEKTNE INVESTICIJE SU PODOBNE?

Sve investicije bi trebale da poboljšaju usklađenost sa jednom ili više EU direktiva u području zaštite životne sredine, bezbednosti radnika, kvaliteta i sigurnosti proizvoda, kako je navedeno u prioritetnim EU direktivama, ili sa EU direktivom (koja ne spada u prioritetne EU direktive) koju je potvrdio projektni konsultant. To podrazumeva sledeće:

- nove mašine, opremu, proizvodne linije;
- nove bojlere, rashladne sisteme, toplotne pumpe;
- obnovu i izgradnju proizvodnih objekata;
- integrisanu obnovu i izgradnju proizvodnih linija i objekata;
- obnovu i izgradnju skladišnih objekata, hladnjača i magacina, uključujući i prevozna sredstva unutar objekta;
- mašine za pakovanje;
- kamione i prikolice;
- opremu za zemljane radove;
- sisteme za skladištenje žitarica, mlinove, biljke za ishranu životinja;
- objekte za uzgoj životinja (krava, peradi, kokoši itd.);
- sisteme za usisavanje i smanjenje prašine;
- postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda;
- postrojenja za smanjenje emisije štetnih gasova u vazduh;
- obnovljivu energija

Osim gore navedenih, primenjuju se i sledeći specifični kriterijumi za prihvatanje:

Polovna oprema

Preporučuje se fokusiranje na potpuno novu opremu.

Finansiranje polovne opreme je moguće ukoliko je, u izuzetnim slučajevima, oprema detaljno procenjena od strane projektnog konsultanta i ukoliko su ispunjeni sledeći uslovi:

- oprema je u potpunosti vraćena u prvobitno stanje od strane proizvođača ili ovlašćenog centra;
- oprema ima garanciju od najmanje šest meseci, koju izdaje kompanija koja je istu vratila u prvobitno stanje;
- dokazana je isplativost investicije u poređenju sa novim ekvivalentom.

Vozila

Nova vozila su pogodna za kredit i grant u okviru programa ukoliko:

- se koriste samo za poslovne svrhe;
- zamenjuju stara vozila (mora se navesti dokaz o uklanjanju starog vozila);
- udovoljavaju predviđenim EU standardima

Osim gore navedenih kriterijuma, postoje i sledeći dodatni kriterijumi za različite tipove vozila:

- taksi: vozila moraju biti hibridni automobili;
- kamioni: da zadovoljavaju najmanje Euro 6 normu;
- kombi vozila: da zadovoljavaju najmanje Euro 6 normu i da su registrovana u skladu sa lokalnim zakonodavstvom za prevoz robe u komercijalne svrhe i za isključivo poslovanje kompanije;
- autobusi: da zadovoljavaju najmanje Euro 6 normu, u skladu sa poslovanjem kompanije (prevoz putnika).

Polovna vozila nisu pogodna.

Industrijske prostorije

Sama kupovina industrijskih prostorija i obnova prostorija je pogodna za finansiranje pod uslovom da investicija povećava:

- zdravlje i sigurnost na radu;
- zaštitu životne sredine;
- kvalitet i sigurnost proizvoda;
- energetska efikasnost u skladu sa EU direktivama prenesenim u lokalno zakonodavstvo.

Obnova postojećih zgrada ili izgradnja novih zgrada je, takođe, pogodna ukoliko se udovolji istim, gore opisanim kriterijumima i namenama.

KAKO SE PRIJAVITI

Proces prijavljivanja se sastoji od sledećih navedenih koraka. Molimo Vas da se ne ustručavate da zatražite pomoć od našeg tehničkog tima u bilo kom trenutku za vreme ovog procesa.

- Obrasci za prijavu, koji se mogu preuzeti na web stranici www.web-sme-csp.com, mogu se poslati direktno partnerskim bankama (PB).
- PK pruža podršku PB u proceni tehničke pogodnosti malog i srednjeg preduzeća, kao i njegove investicije.
- Odluka o tome da li će investicija biti finansirana ili ne, prepušta se PB.
- Naš tehnički tim će započeti pripremu investicionog plana (IP) zajedno sa Vama i utvrdiće konkretne potrebe za investicijom kako bi se postigla usklađenost sa EU direktivama. Tehnički tim će, takođe, utvrditi iznos očekivanog grant podsticaja te parametre/uslove za postizanje usklađenosti po završetku projekta.
- Nakon što je investicija završena, aktivira se podsticajni grant, a konsultant za verifikaciju će verifikovati investiciju. Grant će biti isplaćen nakon uspešne verifikacije projekta.

NAŠE PARTNERSKE BANKE

Kako bi proces bio pojednostavljen, svi finansijski mehanizmi se usmeravaju putem lokalnih partnerskih banaka koje primaju kontinuiranu podršku programskih projektnih konsultanata.

Kreditne odredbe i uslove postavljaju partnerske banke i konačnu odluku o tome da li će ili ne finansiranje biti odobreno kompaniji kandidatu donose isključivo partnerske banke. EBRD, EU i projektni konsultanti nemaju nikakvog uticaja na ovu odluku.

Projektni konsultant je odgovoran za tehničku procenu investicionih projekata i, zajedno sa konsultantom za verifikaciju, takođe, je odgovoran i za utvrđivanje i proveru iznosa grantova. Partnerske banke će grant podsticaje isplatiti vlasnicima uspešno završenih i verifikovanih projekata. Međutim, partnerske banke nemaju nikakav uticaja na visinu grantova koji se isplaćuju. Molimo Vas posetite našu web stranicu kako biste se informisali o aktuelnostima o trenutnim partnerskim bankama Programa za povećanje konkurentnosti malih i srednjih preduzeća (www.web-sme-csp.com).

USPEŠNA PRIČA

Kompanija koja se bavi proizvodnjom voća i povrća investirala je u hladnjače kako bi poboljšala standard kvaliteta proizvoda.

Investicija u:

- Hladnjače sa panelima, rashladne uređaje, šok komore za rukovanje i održavanje robe, ukupnog kapaciteta 2000 tona
- Implementacija HACCP sistema

Investicija i grant:

Ukupna investicija: 470.000 EUR

Kredit: 460.000 EUR

Grant (15%): 69.000 EUR

Usklađeno sa sledećim EU direktivama:

- Direktiva 2014/35/EU
- Direktiva 2014/30/EU (preinačena)
- Direktiva 2009/125 (preinačena)
- Uredba (EZ) br. 1005/2009
- Uredba (EU) br. 687/2010

USPEŠNA PRIČA

Kompanija koja se bavi proizvodnjom i distribucijom piva, bezalkoholnih pića i vode investirala je u novu opremu.

Investicija u:

- SSY 5555 Potpuno automatsku mašinu za pakovanje po sistemu preklapanja
- Liniju za punjenje konzervi pivom

Investicija i grant:

Ukupna investicija: 998.326 EUR

Kredit: 993.326 EUR

Grant (15%): 148.999 EUR

Usklađeno sa sledećim EU direktivama:

- • Direktiva 89/654/EEZ
- • Direktiva 2009/104/EZ
- • Direktiva 89/391/EEZ
- • Direktiva 2009/104/EZ
- • Direktiva 2014/35/EU
- • Direktiva 2006/42/EZ (preinačena)
- • Direktiva 2014/30/EU (preinačena)

USPEŠNA PRIČA

Proizvođač plastičnih ambalažnih materijala (polietilen tereftalat) investirao je u sistem za sušenje PET materijala i u novi rashladni sistem.

Investicija u:

- Rashlađivač vode na principu vazdušnog hlađenja sa HP pumpom i nominalnim kapacitetom hlađenja od 604 kW
- Moretto kompletan sistem za sušenje PET-a

Investicija i grant:

Ukupna investicija: 99.500 EUR

Kredit: 89.550 EUR

Grant (15%): 13.432 EUR

Usklađeno sa sledećim EU direktivama:

- Direktiva Vijeća 89/655/EEZ
- Direktiva 95/63/EZ
- Direktiva 2009/104/EZ
- Direktiva 2009/104/EZ

ZNANJE I ISKUSTVO

Osim finansijskih sredstava, mala i srednja preduzeća takođe mogu imati koristi i od know-how kako bi povećala konkurentnost na domaćim i međunarodnim tržištima. Bilo da se radi o uvođenju novog sistema upravljanja kvalitetom, razvoju marketing plana za izvoz proizvoda ili prilagođavanju radnih postupaka novim standardima, kompanije u okviru programa mogu preduzeti i savetodavni projekat sa lokalnim konsultantima i međunarodnim savetnicima na bazi podele troškova.

Poslovno savetovanje

Radite sa lokalnim konsultantom na projektu usmerenom ka određenom aspektu poslovanja, poput uvođenja sistema upravljanja kvalitetom koji udovoljava ISO standardima ili kreiranja plana izvodljivosti za novu fabriku. Ovi projekti obično traju četiri do šest meseci i primenjuju najbolje prakse kako bi kompaniji pomogli da postane konkurentnija. Nadoknađuje se do 50% troškova ovih projekata. Ovo savetovanje pokriva posebna područja stručnosti, uključujući:

- strategiju,
- marketing,
- organizaciju,
- poslovanje,
- tehnologiju,
- inženjerska rešenja,
- upravljanje kvalitetom,
- finansijsko upravljanje i
- energetsku efikasnost i životnu sredinu.

Stručnost u okviru određene industrije

Omogućite Vašoj kompaniji da se takmiči na međunarodnom nivou, sa ekspertizom međunarodnog savetnika u okviru iste industrije, koji će podeliti svoje međunarodno iskustvo senior menadžmentu u okviru iste industrije. on ili ona može pomoći u strateškom sagledavanju svakog aspekta poslovanja i razvoju verodostojne strategije za investicije i rast. Bilo da se radi o znanju iz specijalnih oblasti o odgovarajućim nivoima vlažnosti za pređenje vune, laboratorijskim standardima za proizvodnju lekova ili odabiru najbolje opreme kako bi se poboljšala proizvodnja, ovi međunarodni industrijski savetnici razumeju uticaj ovih problema na svaku kompaniju i potrebe iste. Ovi projekti obično traju između 12 i 18 meseci.

Povežite se sa drugim privrednicima i ojačajte svoje znanje o izvozu

EBRD-ova obuka malih i srednjih preduzeća za promociju izvoza može pomoći kompanijama da razumeju osnove izvoza, uključujući identifikovanje odgovarajućeg tržišta i dinamike proizvodnje, planiranje izvoza i specifičnosti EU. EBRD, takođe, organizuje redovne događaje, kurseve i obuke, kao i networking mogućnosti za privrednike. Za više informacija, molimo Vas kontaktirajte knowhowserbia@ebrd.com.

Ovaj dokument je kreiran uz finansijsku pomoć Instrumenta za prepristupnu pomoć Evropske unije.
Stavovi predstavljeni u ovom dokumentu su stavovi konsultanta i, samim tim, ni na koji način se ne mogu shvatiti kao da odražavaju zvanični stav Evropske unije.

PROGRAM ZA POVEĆANJE KONKURENTNOSTI MSP

info.serbia@web-sme-csp.com | www.web-sme-csp.com